

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové, soudce JUDr. Ivo Pospíšila a soudkyně JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **V. Š.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 11. 2019, č. j. 10.01-000943/19-015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. 5. 2020, č. j. 17 A 20/2020 - 62,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyššímu správnímu soudu byla dne 20. 5. 2020 doručena kasační stížnost žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti výroku II. napadeného usnesení, kterým Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) zamítl návrh stěžovatele na ustanovení zástupce pro řízení o žalobě proti napadenému rozhodnutí; žalovaná jím stěžovateli neurčila advokáta k poskytnutí právní služby – zastoupení v řízení o ústavní stížnosti před Ústavním soudem. Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ústavní stížností stěžovatel napadl usnesení Okresního soudu v Kutné Hoře a usnesení odvolacího Krajského soudu v Praze, kterými byla v občanském soudním řízení zamítnuta jeho žádost o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce.

[2] Městský soud dospěl k závěru, že projednávaná věc (určení advokáta k poskytnutí právní služby) je právně, skutkově i důkazně nekomplikovaná, stěžovatel své stěžejní argumenty v žalobě dostatečně srozumitelně předestřel, a ustanovení zástupce tudíž není nezbytně třeba k ochraně jeho práv.

[3] V kasační stížnosti stěžovatel namítá zejména nepředvídatelnost napadeného rozhodnutí, neboť jiné soudy v jiných řízeních mu advokáta ustanovily (jedná se o celkem 6 rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 5, Okresního soudu v Kutné Hoře a dále Krajského soudu v Praze

a Městského soudu v Praze coby odvolacích soudů v občanském soudním řízení). Pouze v jednom případě Okresní soud v Kutné Hoře, Krajský soud v Praze a nyní i napadeným usnesením Městský soud v Praze žádost stěžovatele o ustanovení zástupce zamítly. Předvídatelnost práva je přitom jedním ze základních prvků principu právní jistoty. Stěžovatel dodává, že Okresní soud v Kutné Hoře ustanovil zástupce i jeho sestře. Dále popisuje věcný základ svých sporů před civilními soudy

[4] Stěžovatel nesouhlasí ani s tím, že by projednávaná věc byla skutkově a právně jednoduchá. Tak se to může jevit městskému soudu, který je hluboce vsazen do problematiky, zatímco stěžovatel je právním laikem.

[5] Zbývá připomenout, že stěžovatel požádal o ustanovení zástupce také v řízení o kasační stížnosti. Žádost Nejvyšší správní soud zamítl usnesením ze dne 17. 6. 2020, č. j. 1 As 197/2020 - 18. Tato skutečnost ovšem projednání kasační stížnosti nebrání, neboť předmětem přezkumu je procesní rozhodnutí krajského soudu, které není spojeno s poplatkovou povinností a na něž se povinné zastoupení advokátem ve smyslu § 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), nevztahuje (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 – 19, č. 3271/2015 Sb. NSS).

[6] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že kasační stížnost **není** důvodná.

[7] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. *navrhovatelé, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové vydáje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát.* Účastníkovi řízení může tedy soud ustanovit zástupce pouze tehdy, pokud splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a současně je ustanovení zástupce nezbytně třeba k ochraně jeho práv.

[8] Již městský soud vyhodnotil, že první podmínku pro ustanovení zástupce stěžovatel splňuje, neboť jej částečně osvobodil od soudních poplatků. Předmětem sporu je tudíž otázka, zda je ustanovení zástupce v řízení o žalobě nezbytně třeba k ochraně práv stěžovatele. Při hodnocení závěrů městského soudu vycházel kasační soud z povahy a složitosti řízení a z obsahu podání, která stěžovatel v řízení o žalobě učinil.

[9] Je třeba připomenout, že předmětem řízení před městským soudem je žaloba proti rozhodnutí, kterým žalovaná stěžovateli neurčila advokáta k poskytnutí právní služby – zastoupení v řízení o ústavní stížnosti před Ústavním soudem; ústavní stížností stěžovatel napadal rozhodnutí, kterými mu soudy neustanovily zástupce v občanském soudním řízení.

[10] Z obsahu napadeného rozhodnutí a žaloby vyplývá, že žalovaná stěžovateli neurčila advokáta, neboť stěžovatel ani na výzvu nedoložil příjmy své manželky, která je dle žalované společně posuzovanou osobou dle § 4 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu. Stěžovatel v žalobě namítá, že všechny potřebné doklady doložil. Žalované taktéž doložil smlouvu o zúžení společného jmění manželů a dodatek ke smlouvě o manželském majetkovém režimu, z nichž dle stěžovatele vyplývá, že s manželkou jsou finančně a ekonomicky na sobě nezávislí. To dle stěžovatele potvrzuje i odkazovaná rozhodovací praxe soudů v občanském soudním řízení.

[11] Stěžovatel tedy snáší srozumitelné námitky proti napadenému rozhodnutí, které považuje za nezákonné, neboť se domnívá, že s ohledem na doložené doklady a rozhodování soudů v občanském soudním řízení nebyl povinen příjmy své manželky pro účely žádosti o určení advokáta dokládat. Posouzení této otázky pak Nejvyšší správní soud ve shodě s městským soudem nepokládá za právně či skutkově složité do té míry, že by k náležité ochraně práv stěžovatele vyžadovalo kvalifikovanou právní pomoc ustanoveného advokáta.

[12] Stěžovatel v kasační stížnosti rovněž namítl, že napadené usnesení bylo nepředvídatelné s ohledem na to, že v jiných věcech mu byl zástupce ustanoven. V kasační stížnosti z těchto rozhodnutí stěžovatel sám výslovně cituje a z obsahu citací vyplývá, že v jednotlivých případech soudy konstatovaly, že se jedná o „složité řízení“, „složitý spor po stránce skutkové i právní“, „právně složitou věc“, případně že „nejde o jednoduché dědické řízení“. Rozhodování soudů v těchto věcech tedy nemohlo ve stěžovateli vzbudit jakékoliv očekávání, že mu soudy budou do budoucna ustanovovat zástupce ve všech řízeních, bez ohledu na jejich povahu a věcnou složitost.

[13] Výrok II. napadeného usnesení tak není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti, a Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady v souvislosti s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. července 2020

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu